

TOP VIDEO

VIDEO

Street racing car, který sbírá
trofeje z nejprestižnějších výstav
v Evropě i v Americe!

Kustom jako z jiné planety

MERCURIUS MAGNUS REX

Když se motáte kolem aut už pěkně dlouho, většinou si myslíte, že jste všechno viděli a nic vás nemůže překvapit. Jenže pak se k vám donese, že Knud Tiroch postavil neobyčejné kustomové Mercury 1951, a tak vás popadne zvědavost. Jako první vám samozřejmě přijdou na mysl desetiletími prověřené kustomové tvary, které už jsou s tímto vozem téměř neodmyslitelně spjaté. Od dob, kdy bratři George a Sam Barrisové přestavěli pro Roberta Masato „Boba“ Hirohata Mercury Club Coupé po americkém mariňákově a kdy Gene Winfield svému Mercovi seříznul střechu a dal tak vzniknout jedné z ikonických podob „top chopu“, se u těchto vozů setkáváme více méně s variacemi na jedno osvědčené téma. Čekali jsme tedy poctivě, ale přesto klasicky sníženou a vyhlazenou káru ve stylu „leadsled“. Potom jsme však spatřili Mercurius GTC a málem nám vypadly oči z důlků!

VIDEO

Nechápejte to špatně. Milujeme kustomy a z nich nejvíce právě úpravy ikonických ročníků Mercury 1949 až 1951: auta nezaměnitelného tvaru

přikrčená k asfaltu, co pořád vypadají, jako by se chystala k divokému sprintu, ale přitom zabalená do nevíťoučkových pastelových barviček jako z lízátkových obalů. Ale upřímně řečeno, kromě různých pojetí žádě a variací na top chop nebo „podřezávání“ karosérie (tzv. sectioning) je to z pohledu designu pořád dokola to samé vlastně už od samých začátků těchto „leadsleds“, v překladu „olověných sáněk“. Olovo tu odkazuje na ohromné množství tohoto měkkého kovu používaného v dřevních dobách k zakrývání svárů a vyhlazování ploch místo polyesterového tmelu, ale také na charakter vozu těžce připlácnutého k asfaltu. Stačí jen zmínit jméno Billa Hinese a každý znalec hned ví, která bije. Pokud jde o práci s olovem, byl tento mužik malého vzrůstu neustále žmoulající v koutku tlustou cigaretu skutečně mistrem nedostižných kvalit a dovedností.

Tmel, jak ho známe dnes, tehdy ještě neexistoval, a díky bohu za to.

Jenže to, co Knud Tiroch postavil na kola, není další z dlouhatánské řady variací na známé téma, nýbrž úplně jiné pojetí, jak tvarově a designérsky, tak i použitými technologiemi. Jedná se o doslova průkopnické dílo a trůfáme si od-

hadnout, že snad i vzor pro celý nový směr! Přitom tenhle Merc nepřišel ani ze Států, ba dokonce ani ze Švédska, země zaslíbené kultuře a stylu raggare, nýbrž z kraje, v němž upraveným amerikám tradičně pšenka příliš nekvete – z Rakouska!

Knud Tiroch není na scéně žádným nováčkem. Autům se věnuje přes čtyřicet let a už v roce 1982, tedy v době, kdy svět ještě dělila železná opona (v Československu stále vládł tuhý socík a běžný občan spatřil americkou káru jednou za uher-ský rok), dal německé redakci CHROM & FLAMMEN nahlédnout pod pokličku své vášně a lásky k airbrushové technice. Za tu dobu se u něj vystřídala pěkná řádka dárcovských aut a vznikl bezpočet uměleckých děl na čtyřech kolech. Ať už to byly muscle cars, k nimž má Knud silný vztah už od počátku svého tvůrčího snažení, nebo kustomy z Hotrod Hangaru v dolnorakouském Tribuswinkelu. Z nich se nejvíce proslavil

„The Look of Tomorrow“: futuristický vzhled býval ústředním tématem upoutávek koncernu GM z padesátých let. Tady se zhmotnil do podoby svérázného informačního displeje

Dokonale čisté zakončení: spoiler samozřejmě přispívá k aerodynamice, ale zároveň vypadá, jako by vypadl z akční adventury Cyberpunk 2077

Dokonalost až do nejmenších detailů: originální letecký design mají i veškeré ovládací prvky

Žádná laciná práce. Že tohle vedělo nevzniklo jen jako showcar, se pozná podle sofistikované konstrukce podvozku vybaveného mimo jiné zdvojenými tlumiči a závodními brzdami, které se zakusují do větrných kotoučů

padesátkový Chevy s přezdívkou Knudzilla, což je samozřejmě dost sebevědomý odkaz na tmavě fialovou CadZZillu z dílny Boyda Coddingtona, v níž na cestách za Velkou louží poutá pozornost frontman kapely ZZ Top Billy F Gibbons. Ale vraťme se k hlavní hvězdě našeho článku, k představovanému Mercury. Jak už bylo řečeno, všechno je tady úplně jinak, než jsme zvyklí. Celý projekt začal mnoha náčrtů pro zhmotnění myšlenek, které Knud nosil v hlavě. Ty potom posloužily k výrobě podrobného technického výkresu, který určoval směr postupu prací. Zatímco úpravce většinou převezme kompletní vůz i s celým rámem a potom se rovnou pustí do naučených procesů, chlapi z Hotrod Hangaru se vydali nepříliš prošlapanou cestou. S původním rámem se nespokojili a vyvinuli své vlastní šasi. Trubkový rám, jehož základem je velký X-frame, vypadá trochu jako ze série NASCAR nebo Pro Mods, protože je propojen s ochrannou klecí a prošpikován vzduchovými kanály. Důležitou, ba dokonce stěžejní roli ve funkčnosti celého „spodního patra“, hraje přední splitter, jehož součástí je inteligentní rozbočovač, který rozvádí vzduch na několik míst. Zásobuje rám

Ochranná klec je propojena se speciálním podvozovým rámem. Má podobu členité konstrukce obklopující celý prostor pro posádku

Povrch karosérie tvoří chemický roztok mincovního stříbra. Hologramy a stínování vznikly leptáním kyselinou. Také v tom vidíte zbytky Matrixu?

čerstvým vzduchem a ochlazuje speciální výfukový systém, který je v něm uložen. Vzduch je pod vozem usměrňován tak, že vytváří podtlak – figl známý ze starších ročníků Formule 1 – díky čemuž je vůz „přísáván“ k asfaltu. Rozváděný vzduch stačí ještě chladit přední i zadní brzdy a další komponenty. Spodní strana podlahy má tak všechny atributy moderních supersportů Ferrari či Lamborghini. Není od věci, že Mercurius prošel náročnými aerodynamickými testovacími jízdami ještě před finálním dokončením a před povrchovými úpravami karosérie. Testovací rychlost vozu činila 270 km/h, což zní u kustomu dost fantasticky, ale když se dozvíte, že Knud pracoval 20 let pro Formuli 1, a rozhodl se využít nabyté zkušenosti, začíná to do sebe zapadat. Mercurius totiž není obyčejný kustom, je to street racing car s designem závodního cyber caru z počítačové hry! S tím souvisí i agregáty a pojetí kabiny. Pod téměř vesmírným krytem s nápisem Plasma-Gen 2 se ukrývá chevyho osmiválec LS3, známý z Corvette C6. Po úpravách disponuje deklarovaným výkonem 550 koní

Také kryt motoru si pohrává s tématem vesmírné lodi. I když se pod ním neskrývá raketový pohon, ale „jen“ výkonný Chevyho blok série LS. Kapota se otevírá tlačítkem za pomoci elektromotoru

a sílu na zadní kola posílá přes čtyřstupňovou automatickou převodovku GM 4L65. Interiér má všechny znaky kybernetického auta, které jezdí závody po celém světě. Knud si přál zmotnit vizi space video raceru z počítačové hry, a to se mu podařilo. Kompletní ruční zpracování nepřekvapí stejně jako letecké přepínače a maximální využití GPS. Překvapí posaz jako v letadle či kosmické lodi a opora řidičových nohou hrazdou pod koleny. Absolutní hříčkou je pak kulovitý „bojový dron“ mezi sedadly, plnící funkci sofistikovaného audiosystému. Ve světle výše řečeného už potom ani tolik nepřekvapí, že i povrch karosérie je naprosto netradiční a výjimečný. Přestože Knud Tiroch ovládá airbrushovou pistoli jako bůh, má zmáknuté všechny možné figle a občas dokonce objeví nějakou úplně novou fintu, u Mercuriuse šel úplně jinou a ještě mnohem komplikovanější cestou. Povrch karosérie netvoří barva (ve vesmíru barvy neexistují), ale chemický roztok složený z 92,5% mincovního stříbra a 7,5% dalších

kovů, převážně mědi. Mincovní stříbro bylo v podstatě vpáleno do karoserie auta plamenem. Grafika na střeše a bocích, připomínající airbrush, pak vznikla pomocí vyleptání kyselinou. Jedná se o aplikaci několika různých technik, vytvářející úžasné dojmy. Podklad z pochromovaného mincovního stříbra navozuje dojem kartáčovaného a krapet zašlého povrchu hrajícího si s linkami, takže i když Mercurius zrovna nikam neuhání, vypadá to, jako by si razil cestu vpřed přes rezavou vodu, která působením okolního vzduchu odtéká směrem k zádi. Celá karosérie je pak dekorována celkem klasickými, ale s okolím silně kontrastujícími oranžovými „rychlými pruhy“. Výsledek jednak vyvolává asociace s logem firmy Gulf a jednak podtrhuje závodní geny vozu. A k tomu všemu jsou tu ještě ony nenápadné grafiky, které se střídavě vynořují jako hologramy, aby zanedlouho zase zmizely. Že by nárazka na Trona? Proměna hromady starého železa v artefakt z budoucnosti. Neskutečné! Jedinénost přístupu k celému projektu se odráží i ve volbě

VIDEO

VIDEO

VIDEO

VIDEO

Celý projekt se vyznačuje takřka dystopickým vzhledem. Není těžké si ho představit třeba jako kulisu ve futuristickém Tokiu za silného večerního deště...

Pohled na sofistikovaný podvozek s podlahou prošípanou kandy a zakončenou difuzory vás přesvědčí, že se nejedná o běžný kustom. Zadní kotoučové brzdy mají své místo na vnitřní straně poloos u diferenciálu

MERCURY COUPE „MERCURIUS GTC“ 1951

Koncepce: motor vpředu podél, pohon zadních kol * **Karosérie:** ocelová odlehčená na speciálním rámu s integrovaným prostorovým rámem v kabině, dvoudveřové dvoumístné kupé kustom, top-chop & channelled * **Motor:** benzinový V8-OHV GM LS3, 376 cu.i., 6.162 cm³, 550 koní, dvojité výfukové potrubí vlastní výroby z nerezové oceli vedené v podlaze a vystupující v zadních bočních panelech * **Převodovka:** čtyřstupňová automatická GM 4L65, stálý převod nápravy 3,25:1 * **Přední náprava:** nezávislé zavěšení kol na pružných vzpěrách Krueger, závodní kotoučové brzdy Wilwood * **Zadní náprava:** nezávislé zavěšení kol, pružné vzpěry Krueger na dvojitých ramenech, závodní kotoučové brzdy Wilwood na straně pohonu * **Kola:** zakázkové ráfky US-Mags 11J x 19 na všech kolech * **Pneumatiky:** Continental Sport Contact 305/30 R19 * **Ostatní:** ručně vyrobený trubkový rám na základním křížovém rámu s integrovanou klecí, přední splitter s inteligentním rozbočovačem pro vedení vzduchu kanály (chlazení brzd, přísavý efekt), využití lehkých kovů, povrch karosérie tvořen chemickým roztokem mincovního stříbra a dalších kovů s převahou mědi, grafika leptáním kyselinou, kapota motoru i víko zavazadelníku otevírané pomocí elektromotorů, závodní uzávěr nádrže, interiér ve stylu space video raceru, sklopná opěrná hlazda pro nohy, letecká sedadla, letecké přepínače, audiosystém v podobě „bojového dronu“ * **Nejvýznamnější ocenění:** Autorama Detroit: Best in Class Award, Best Street Machine Comp Award; Chicago Autorama: Top Twenty, Select Six, First place in Matchrace Class, Outstanding Engineered, Outstanding Interior, Street Machine Comp * **Hodnota vozu:** cca 300.000 EUR

První místo na Autorama Detroit 2025 je pro Knuda Tirocha a jeho tým obrovským úspěchem a zasluženou satisfakcí za 3 roky poctivé práce

Knud Tiroch s týmem Hotrod Hangar procestovali už hezký kus světa. Jejich Mercurius získává obdiv u porotců show i tisíců návštěvníků!

Účast na Starbird Car Shows v Tulse (Oklahoma), která se konala letos v únoru, přinesla projektu ocenění Fine Nine a Next Generation

Knud Tiroch s velkým množstvím trofejí získaných na Chicago Autorama. Mercurius je výjimečný kustomový projekt, který všude budí zaslouženou pozornost

jména. „Mercurius“ by stejně tak mohl být silným gladiátorem, jako samotným císařem. Písmena GTC jsou pak zkratkou pro Gran Turismo Competizione a odkazují na kupé se silně zastoupenými sportovními geny. Názvosloví každopádně podtrhuje značnou osobitost celého kustomu. Pochopili jsme, že to není žádná obyčejná přestavba, nýbrž technologicky neotřelé umělecké dílo, které tančí mezi různými světy, aniž by do kteréhokoli z nich úplně patřilo, protože pochází z vlastní kustomové planety.

Shrnuto a podtrženo, nadaný kumštýř Knud Tiroch s kamarády z Hotrod Hangaru postavili monumentální umělecký skvost, kde do sebe všechno zapadá jako dílky důkladně promyšlené skládačky. Hned po prvopočátečních evropských úspěších bylo jasné, že nákladná přestavba v originálním duchu, která si vyžádala celé tři roky poctivé práce, se nemusí bát vyrazit ani na ta největší americká show. A tak se

také stalo a výprava Knuda Tirocha odcestovala na turné do zámoří. Mercurius se objevil v Pomoně, Oklahomě, Tupelu, Mississippi, Detroitu i Chicagu a sklídl obrovský ohlas! Jenom na posledních dvou výstavách v USA (Autoramě Detroit a Chicago Autoramě) získal celkem osm nejvyšších trofejí. Knud Tiroch slaví se svým Mercuriusem úspěchy po celém světě. A zaslouženě!

Text: Ralf Werth
Hlavní fotografie: Dirk Behlau, www.pixeleyeindustries.com

Fotografie z výstav: Hotrod Hangar, Bang'n Slam, www.bangnslam.com, Lower United

Překlad: Ivo Pajorek
Adaptace: Petr Bellinger

Před velkým turné po Spojených státech stihl Mercurius projet křížem krážem Evropu a zavítal i na Tuning Show Trojhalí v Ostravě

VIDEO

